

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 109, 110, 112, 113 IR 114 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIIP-3305“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(NR. TAP-16-1019)**

2016-06-10 Nr. NV-1899

Vilnius

1. **Projekto rengėjas** – Teisingumo ministerija.

2. **Projektų tikslas, esmė** – Projektu siūloma Vyriausybei nepritarti Konstitucijos 109, 110, 112, 113 ir 114 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3305 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma Konstitucijoje įtvirtinti visuomenės atstovus teismuose – teismų tarėjus. Vyriausybės pozicija nepritarti Įstatymo projektui siūloma teikti atsižvelgiant į tai į tokius argumentus:

- kad Vyriausybė 2016 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. 465 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Visuomeninių teisėjų (tarėjų) instituto teismuose koncepcijos patvirtinimo“ projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ pritarė Seimo nutarimo „Dėl Visuomeninių teisėjų (tarėjų) instituto teismuose koncepcijos patvirtinimo“ projektui (toliau – Koncepcija) ir pateikė jį svarstyti Seimui. Koncepcijoje kompleksiskai aptariami svarbiausi su visuomeninių teisėjų (tarėjų) institutu teismuose susiję klausimai, *akcentuojant Konstitucijos ir kitų įstatymų pakeitimai bus rengiami tada, kai bus apsispręsta dėl pagrindinių numatomo teisinio reguliavimo krypčių.*

- Konstitucijos IX skirsnyje turėtų būti įtvirtintos tik teismo tarėjų dalyvavimo vykdant teisingumą teisinės prielaidos, o *detačiau šį institutą turėtų reguliuoti įstatymas.*

- teismo tarėjams turėtų būti keliamas pilietybės reikalavimas, vertinant Konstitucinio Teismo jurisprudenciją pilietybės klausimų srityje (pvz.: Konstitucinio Teismo 2006 m. lapkričio 13 d. nutarimas).

- asmenys, atitinkantys teismo tarėjams keliamus reikalavimus, galėtų įsirašyti į tarėjų sąrašą savanoriškais pagrindais, o ne savivaldybės tarybos sprendimu.

- teismo tarėjų funkcijos turėtų apsiriboti konkrečių bylų nagrinėjimu, bet ne dalyvavimu teismų savivaldoje.

3. **Derinimas** – Projektas suderintas su Teisėjų taryba, Finansų ministerija, Nacionaline teismų administracija bei dėl Projekto konsultuotasi su visuomene.

4. Dalykinio ir teisinio vertinimo išvada

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime, tačiau atkreipiame dėmesį, jog dėstant Vyriausybės poziciją dėl nepritarimo Įstatymo projektui, turėtų būti dėstomi aiškūs nepritarimo Įstatymo projektui argumentai, o ne pasiūlymai dėl atskirų Įstatymo projekto nuostatų tikslinimo, kaip kad nurodoma Projekto 7 punkte, todėl siūlytume šio punkto, vertinant teikiamą Vyriausybės poziciją, atsisakyti.

Pažymėtina, kad teikiami projektai iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, reikalavimus.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

tel. 8 706 63 791, el. p. gerda.staraite@lr.lv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-06-08 Nr. (1.5.) LT-116

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109, 110, 112, 113 ir 114 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3305“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas, vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2016 m. gegužės 19 d. rezoliucija Nr. S-1702, ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. gegužės 18 d. sprendimo Nr. SV-S-1531 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 1 punktą, kuriuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės paprašyta pateikti išvadą dėl Seime užregistruoto Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109, 110, 112, 113 ir 114 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3305 (toliau – Įstatymo projektas).

Nutarimo projekte siūloma nepritarti Įstatymo projektui dėl Nutarimo projekte nurodomų priežasčių.

Dėl Nutarimo projekto konsultuotasi su visuomene, paskelbus Nutarimo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016 m. gegužės 27 d. raštu Nr. (1.6.)2T-642 Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms ir pasiūlymams gauti Teisėjų tarybai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Nacionalinei teismų administracijai. Šios institucijos pastabų ar pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturėjo.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisės sistemos departamento (direktoriaus pavaduotoja Natalija Žilinskienė, tel. (8 5) 266 2934, el. paštas natalija.zilinskiene@tm.lt) Teisės sistemos vystymo skyriaus (vedėja Reda Gabrilavičiūtė, tel. (8 5)

266 2931, el. p. reda.gabrilaviciute@tm.lt) patarėjas Tautginas Mickevičius, tel. (8 5) 266 2859, el. paštas tautginas.mickevicius@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109, 110, 112, 113 ir 114 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3305“ projektas, 3 lapai.
2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 3 lapai.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 109, 110, 112, 113 IR 114 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3305

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. gegužės 18 d. sprendimo Nr. SV-S-1531 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109, 110, 112, 113 ir 114 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3305 (toliau – įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, prieš nustatant naują ar iš esmės keičiant esamą teisinį reguliavimą gali būti parengta numatomo teisinio reguliavimo koncepcija, kurioje pateikiama esamos padėties analizė, nurodomos sprendimos problemos, numatomo teisinio reguliavimo tikslas, principai ir pagrindinės nuostatos, galimos teigiamos ir neigiamos numatomo teisinio reguliavimo pasekmės, numatoma teisinį reguliavimą pagrindžiančios nuostatos, kita svarbi informacija. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. 465 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Visuomeninių teisėjų (tarėjų) instituto teismuose koncepcijos patvirtinimo“ projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ pritarė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Visuomeninių teisėjų (tarėjų) instituto teismuose koncepcijos patvirtinimo“ projektui (toliau – nutarimo projektas) ir pateikė jį svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui. Nutarimo projektu siūloma patvirtinti Visuomeninių teisėjų (tarėjų) instituto teismuose koncepciją (toliau – koncepcija), kurioje kompleksškai aptariami svarbiausi su visuomeninių teisėjų (tarėjų) institutu teismuose susiję klausimai. Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) ir kitų įstatymų pakeitimai rengtini tada, kai bus apsispręsta dėl pagrindinių numatomo teisinio reguliavimo krypčių.

2. Atsižvelgiant į tai, kad tarėjų institutas teismuose vertintinas kaip Lietuvos Respublikos teisinės sistemos naujovė, pernelyg detalių nuostatų dėl teismo tarėjų veiklos įtvirtinimas aukščiausiu lygiu, t. y. Konstitucijoje, gali apsunkinti šio instituto diegimą ir plėtrą. Todėl, apsisprendus dėl numatomų teisinio reguliavimo krypčių, Konstitucijos IX skirsnyje turėtų būti įtvirtintos tik teismo tarėjų dalyvavimo vykdant teisingumą teisinės prielaidos, o detaliau šį institutą turėtų reguliuoti įstatymas.

3. Įstatymo projekte siūloma, kad teismo tarėjais galėtų būti ne tik Lietuvos Respublikos piliečiai, bet ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai. Dalyvavimas vykdant teisingumą neturėtų būti tapatinamas su politinių teisių įgyvendinimu, kuris tam tikrais atvejais siejamas ne tik su pilietybės ryšiu, bet ir su asmens gyvenamąja vieta. Pažymėtina, kad, pagal Konstitucijos 112 straipsnį, tik Lietuvos Respublikos piliečiams suteikta teisė tapti teisėjais. Be to, teisė dalyvauti valstybės viešajame valdyme Konstitucijoje taip pat siejama su pilietybės turėjimu, pavyzdžiui, tik Lietuvos Respublikos piliečiai turi teisę stoti į Lietuvos Respublikos valstybės tarnybą (Konstitucijos 33 straipsnis). Atsižvelgiant į teismo tarėjams priskirtinų funkcijų viešą pobūdį ir turinį, konstatuotina, kad teismo tarėjais galėtų būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

Siūlomas požiūris, kad teismo tarėjams turėtų būti keliamas pilietybės reikalavimas, galėtų būti pagrįstas ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas) jurisprudencija pilietybės klausimų srityje. Pavyzdžiui, 2006 m. lapkričio 13 d. nutarime „Dėl teisės aktų, reguliuojančių Lietuvos Respublikos pilietybės santykius, nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos pilietybė išreiškia asmens teisinę narystę Lietuvos valstybėje, atspindi to asmens teisinę priklausomybę

pilietinei Tautai – valstybinei bendruomenei. Piliečių ir valstybės ryšys yra abipusis: pilietybė asmeniui suteikia ir garantuoja pilietines (politines) teises, nustato tam tikras jo pareigas valstybei; iš pilietybės santykių valstybei kyla tam tikros pareigos savo piliečiams. Pilietybė, kaip piliečio ypatingas teisinis ryšys su Lietuvos valstybe, leidžia jam garantuoti visas teises ir laisves, kurias turi tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

4. Teismo tarėjų nepriklausomumo ir nešališkumo kontekste kritiškai vertintinas siūlymas, kad teismo tarėjus skirtų ir atleistų savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba. Tokia tvarka skiriant teismo tarėjus būtų sudėtinga įgyvendinti įstatymo projekto tikslus – mažinti nepasitikėjimą teismais, skatinti bylų nagrinėjimo objektyvumą, bylas nagrinėti nešališkiau ir įvairiapusiškiau. Ypač didelių abejonų dėl minėta tvarka atrinktų teismo tarėjų nepriklausomumo ir nešališkumo kiltų tais atvejais, kai teismuose būtų nagrinėjamos bylos dėl savivaldybių administravimo subjektų priimtų aktų ir veiksmų teisėtumo.

Įstatymo projekto tikslai galėtų būti pasiekti taikant tokius teismo tarėjų atrankos principus, kokie nurodyti koncepcijoje. Koncepcijos 24 punkte siūloma, kad asmenys, atitinkantys tarėjams keliamus reikalavimus, į tarėjų sąrašą galėtų įsirašyti savanoriškais pagrindais. Siekiant įtraukti pakankamai visuomenės atstovų ir užtikrinti tarėjų instituto teismuose veiksmingumą, į tarėjų sąrašą taip pat būtų įtraukiami asmenys, atrinkti atsitiktinės atrankos būdu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis.

Šiame kontekste kritiškai vertintinas ir siūlymas, kad teismo tarėjas, atlikdamas savo pareigas, negalėtų būti patrauktas baudžiamajon atsakomybėn, suimtas, negalėtų būti kitaip suvaržyta jo laisvė be savivaldybės tarybos sutikimo.

5. Pastebėtina, kad iš įstatymo projekto nuostatų nėra aišku, ar teismo tarėjai būtų skiriami dalyvauti visose teismuose nagrinėjamosiose bylose, ar tik tam tikrų atrinktų kategorijų bylose. Laikytina, kad teismo tarėjų skyrimas dalyvauti visose civilinėse, administracinėse ir baudžiamosiose bylose neproporcingai apsunkintų įstatymo projektu siekiamų tikslų įgyvendinimą ir pareikalautų neadekvačių sąnaudų. Todėl koncepcijos 25 punkte siūloma, kad tarėjai būtų skiriami dalyvauti bylose dėl labai sunkių nusikaltimų, bylose dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimų, darbo bylose, bylose dėl žalos atlyginimo pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.272 straipsnį, civilinėse ir administracinėse bylose, kuriose pareikštas ieškinys ar pareiškimas viešajam interesui ginti, ir bylose dėl tarnybinių ginčų. Šiomis bylomis paprastai labiau domisi visuomenė, yra didesnis interesas dėl teisingo bylos išnagrinėjimo.

6. Įstatymo projekte siūloma, kad Teisėjų tarybą (įstatymo projekte vadinamą Teismų taryba) sudarytų ne tik teisėjai, bet ir teismo tarėjai. Pažymėtina, kad, pagal įstatymo projektą, teismo tarėjo teisinis statusas nėra tapatus teisėjo teisiniui statusui, be kita ko, skiriasi teisėjo ir teismo tarėjo skyrimo (atrakos) tvarka. Vadovaujantis Konstitucija, teisėjų korpusas yra formuojamas profesionaliu pagrindu, o teisėjo skyrimo į pareigas procese dalyvauja ir Teisėjų taryba. Konstitucinio Teismo 2007 m. gruodžio 20 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento 2005 m. kovo 3 d. dekreto Nr. 225 „Dėl apylinkės teismo teisėjos atleidimo“ atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 45 straipsnio (2002 m. sausio 24 d. redakcija) 1 daliai, taip pat dėl bylos dalies pagal pareiškėjo – Lietuvos apeliacinio teismo prašymą ištirti Lietuvos Respublikos Prezidento 2005 m. kovo 3 d. dekreto Nr. 225 „Dėl apylinkės teismo teisėjos atleidimo“ atitiktį Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 52 straipsnio (2002 m. sausio 24 d. redakcija) 4 punktui nutraukimo“ pažymėta, kad Konstitucijos 112 straipsnio penktojoje dalyje nurodytos specialios teisėjų institucijos patarimas sukelia teisinių padarinių: jei nėra šios specialios teisėjų institucijos patarimo, Respublikos Prezidentas negali priimti sprendimo dėl teisėjo paskyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų; Konstitucijos 112 straipsnio penktojoje dalyje nurodytos specialios teisėjų institucijos patarimai Respublikos Prezidentui turi būti racionaliai argumentuoti, motyvai, dėl kurių patariama tam tikrą asmenį skirti teisėju, paaukštinti, perkelti, atleisti iš pareigų teisėją arba patariama to asmens neskirti teisėju, nepaaukštinti, neperkelti, neatleisti iš pareigų teisėjo, turi būti aiškiai išdėstyti, jokie minėtos specialios teisėjų institucijos patarimai (ar kiti sprendimai) negali būti grindžiami prielaidomis, subjektyviomis minėtos specialios teisėjų institucijos narių nuostatomis ar nuomonėmis, juos būtina pagrįsti vien nustatytais (išsiaiškintais) faktais, įvertinus atitinkamų asmenų

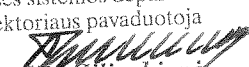
profesinį pasirengimą ir tokias asmenines savybes, kitas aplinkybes, kurios lemia jų tinkamumą ar netinkamumą atitinkamoms pareigoms (ar teisėjo darbui apskritai).

Taigi konstatuotina, kad teismo tarėjų funkcijos turėtų apsiriboti konkrečių bylų nagrinėjimu, bet ne dalyvavimu teismų savivaldoje, sprendžiant su teisėjų korpuso formavimu ir teismų veiklos organizavimu susijusius klausimus. Kartu atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal galiojančios redakcijos Lietuvos Respublikos teismų įstatymą (toliau – Teismų įstatymas) visuomenei sudarytos galimybės kitomis formomis prisidėti mažinant teismų sistemos uždarumą. Pavyzdžiui, visuomenės atstovai skiriami nariais į Pretendentų į teisėjus atrankos komisiją, Teisėjų etikos ir drausmės komisiją, teismo administracinės veiklos ar su teisingumo vykdymu nesusijusios teisėjo veiklos tyrimo komisiją, Teisėjų garbės teismą.

7. Atsižvelgiant į tai, kad priėmus įstatymo projektą turėtų būti parengti ir priimti Teismų įstatymo ir kitų įstatymų pakeitimo projektai, taip pat į tai, kad būtina sudaryti tinkamas organizacines, finansines ir technines prielaidas teismo tarėjų veiklai, manytina, kad Konstitucijos nuostatų įsigaliojimo data, siūloma įstatymo projekto 6 straipsnyje, yra nepagrįstai ankstyva.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Teisės sistemos departamento
direktoriaus pavaduotoja

Natalija Zilinskiene
2016-06-06

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. gegužės 18 d. Nr. SV-S-1531
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2016 m. gegužės 13 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-349 bei į Seimo Aplinkos apsaugos, Biudžeto ir finansų, Kaimo reikalų, Teisės ir teisėtvarkos ir Užsienio reikalų komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių teisės aktų projektų:

- (12) 1. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109, 110, 112, 113 ir 114 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3305.
- (17) 2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3988.
- (13) 3. Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4015.
- (63) 4. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4039.
- (13) 5. Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. XI-517 8, 11¹, 11² straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-4215.
- (63) 6. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4253.
- (13) 7. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4355.
- (63) 8. Lietuvos Respublikos Seimo narių Liutauro Kazlavicko ir Vytauto Saulio 2015 m. lapkričio 18 d., Seimo nario Petro Gražulio 2015 m. lapkričio 18 d., Seimo narių Raimundo Paliuko, Šarūno Biručio, Arimanto Dumčiaus, Vytauto Juozapaičio, Rimos Baškienės, Naglio Puteikio, Povilo Urbšio, Larisos Dmitrijevos, Sergejaus Dmitrijevo, Aleksandro Zeltinio 2016 m. kovo 17 d. pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2008 m. balandžio 24 d. nutarimo Nr. X-1511 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo

kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento institucijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes, į kurias atsižvelgiant nustatomos valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių kategorijos, patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-2938.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 109, 110, 112, 113 IR 114 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Visuomenės atstovų dalyvavimas teisingumo vykdyme vienokia ar kitokia forma įtvirtintas daugumoje Europos Sąjungos valstybių, taip pat daugelyje kitų pasaulio šalių.

Tarėjų institutas vertinamas kaip padedantis suvienyti profesionalus ir neprofesionalus bendram siekiui – užtikrinti asmens teisę į tinkamą teisminę gynybą, sudarantis didesnes prielaidas teismams priimti sprendimus, atsižvelgiant į visuomenėje nusistovėjusį teisingumo supratimą, ugdantis visuomenę ir leidžiantis jai tiesiogiai pažinti sunkumus, kylančius vykdant teisingumą. Užsienio šalių (Belgijos, Danijos, Prancūzijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos ir kitų) praktika liudija, kad *visuomenės indėlis vykdant teisingumą yra didžiausias, jeigu tarėjams suteikiamas sprendžiamasis balsas* ir jie nagrinėja atsakingai parinktų kategorijų bylas. Tarėjų instituto įtvirtinimas Konstitucijoje ne tik tarėjams kaip visuomenės atstovams suteiks sprendžiamąjį balsą, bet ir pats institutas taps tvirtesnis, efektyvesnis nei tose valstybėse, kuriose Konstitucijoje toks institutas neįtvirtintas, o tai paliekama reguliuoti įstatymams.

Šio projekto tikslas Konstitucijoje įtvirtinti visuomenės atstovus teismuose – teismų tarėjus.

Projekto uždaviniai:

- mažinti nepasitikėjimą teismais;
- sudaryti visuomenei galimybes dalyvauti įgyvendinant teisingumą;
- skatinti bylų nagrinėjimo objektyvumą;
- bylas nagrinėti bešališkiau ir įvairiapusiškiau;
- efektyviau ginti žmogaus teises.

Teisės instituto atlikta viešosios nuomonės apklausa rodo, jog visuomenė palaiko teismų tarėjų įtvirtinimą Lietuvos teismų sistemoje, štai 25,5 procentai apklaustųjų mano, jog tarėjų institutas reikalingas, 17,6 procentai respondentų mano, jog tarėjų institutas nereikalingas ir 29,9 apklaustųjų neturi nuomonės.

Europos Tarėjų chartijos projekte, teismų tarėjai įvardijami kaip nepriklausomos teisminės valdžios garantas, kuris nesudaro atskiros ir nuolatinės teismo dalies. Minėtoje Chartijoje pasakyta, jog valstybės galia ir valdžia kyla iš jos žmonių, o tarėjai yra tiesioginė visuomenės dalyvavimo teisingumo vykdyme išraiška, tad tarėjų teisės, nepriklausomumas ir balso svarumas turi būti toks pats kaip profesionalių teisėjų.¹ Šiuo įstatymo projektu siekiama, kad visuomenės atstovai į bylų nagrinėjimą įneštų gyvenimiškos patirties, sprendimus priimtų remdamiesi savo gyvenimiška patirtimi ir bendru suvokimu. Visuomenės atstovų dalyvavimas bylų nagrinėjime ženkliai prisidės prie teismų pasitikėjimo didinimo visuomenės akyse.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą iniciavo ir parengė Seimo narys – Artūras Paulauskas.

3. Šiuo metu galiojantis Įstatymo projekte aptartų klausimų teisinis reglamentavimas
Šiuo metu Konstitucijoje nėra numatytas tarėjų institutas.

4. Siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir laukiami teigiami rezultatai

Konstitucijos 109 straipsnyje įtvirtinama, jog teismai yra sudaromi iš teisėjų, o įstatymo nustatyta tvarka ir teismo tarėjų. Taip pat 109 straipsnyje nustatoma, jog teisėjai, teismo tarėjai ir teismai vykdydami teisingumą yra nepriklausomi. Teismai nagrinėdami bylas klauso tik įstatymo.

Konstitucijos 110 straipsnyje įtvirtinama nuostata, jog Teisėjai ir teismo tarėjai negali taikyti įstatymo, kuris prieštarauja Konstitucijai.

¹ European Charter of European Lay Judges.

Konstitucijos 112 straipsnio 1 dalyje numatoma, jog Teismo tarėjais gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai, kadangi teismo tarėjai įstatymo nustatyta tvarka bus skiriami savivaldybių tarybų.

Konstitucijos 112 straipsnio 5 dalyje nustatoma, jog teismo tarėjai, kaip ir teisėjai, būtų skiriami. Konstitucijoje įtvirtinama teismo tarėjus skirianti institucija, įgaliojimų terminas, taip pat įtvirtinama nuostata įpareigojanti įstatymų leidėją įstatymu nustatyti teismo tarėjų skyrimo ir atleidimo tvarką. Teismo tarėjus pagal įstatymą ketveriems metams, bet ne ilgiau nei dvi kadencijas iš eilės skiria ir atleidžia savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba. Reikiamą teismo tarėjų skaičių pagal įstatymą nustato Teisingumo ministras Teisėjų tarybos pritarimu. Toks teisinis reguliavimas užtikrins vieną iš svarbiausių teismo tarėjų nepriklausomumo garantijų.

Konstitucijos 112 straipsnio 6 dalyje keičiama Teismų tarybos sudėtis. Teismų taryba bus sudaroma įstatymo nustatyta tvarka, o teismų tarybos sudėtyje turės būti ne mažiau kaip 2/3 teisėjų ir 1/3 teismo tarėjų. Toks imperatyvas kyla tiek iš pačios Konstitucijos, tiek ir iš tarptautinės teisės aktų.

Konstitucijos 113 straipsnis papildomas nauja trečia dalimi kurioje numatoma, jog Teismo tarėjų darbinės ir politinės veiklos apribojimus nustato įstatymas.

Asmuo paskirtas teismo tarėju įstatymo nustatyta tvarka turės prisiekti būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti teisingumą tik pagal įstatymą.

Konstitucijos 114 straipsnio pirmojoje dalyje įtvirtinama nuostata, jog „Kišimasis į teismų veiklą, vykdant teisingumą, yra draudžiamas įstatymu.“ Konstitucijos 114 straipsnis keičiamas atsižvelgiant į Lietuvos Aukščiausiojo teismo išsakytą poziciją, jog Konstitucijos 114 straipsnio 1 dalyje yra nurodomas išsamus sąrašas subjektų, kuriems draudžiama kištis į teismų veiklą. Toks sąrašas pavyzdžiui, nedraudžia žiniasklaidai kištis į teismų veiklą, vykdant teisingumą. Kita vertus, sąvoka „teismų veikla“ šio Projekto straipsnio kontekste pernelyg plati, nes kyla pavyzdžiui, abejonės dėl teismų finansinės, ūkinės veiklos audito teisėtumo, atliekamo kitų valstybės institucijų.

Konstitucijos 114 straipsnio antrojoje dalyje nurodoma, jog Teismo tarėjas kol jis eina teismo tarėjo pareigas negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas be jį paskyrusios savivaldybės tarybos sutikimo.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą neigiamų padarinių nenumatoma.

6. Įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus įstatymą kriminogeninė situacija pagarės, nes tikimasi jog tarėjų institutas užkirs kelią galimai korupcijai teismuose.

7. Įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokie šios srities teisės aktai tebegalioja (pateikiamas šių aktų sąrašas) ir kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą

Priėmus teikiamas Konstitucijos pataisas bus būtina pakeisti Teismų įstatymą, Baudžiamojo proceso ir Civilinio proceso kodeksus bei kitus įstatymus, poįstatyminius teisės aktus, kurie reikalingi sureguliuoti tarėjų institutui.

9. Įstatymo projekto rengimas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos dokumentams.

11. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji aktai, šių aktų metmenys ir rengėjai
Priėmus įstatymo projektą kitų įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Įstatymo projektui įgyvendinti reikalingos valstybės, savivaldybių ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšos

Šis įstatymo projektas tiesiogiai lėšų iš valstybės biudžeto nepareikalaus. Tačiau priėmus siūlomas Konstitucijos nuostatas būtina bus priimti Teismų įstatymo tam tikrus pakeitimus susijusius su tarėjų institutu, šio įstatymo projektui bus reikalingos valstybės lėšos siekiamiems tikslams įgyvendinti, štai 2004 metais Teisės instituto atlikto tyrimo duomenimis, tarėjų instituto įvedimas kainuotų nuo 49,2 iki 70,8 milijonų litų per metus.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu remtasi Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Parlamentinių tyrimų departamento 2011-02-01 atlikta apžvalga „Teismo tarėjų ir prisiekusiųjų institutas Europos Sąjungos ir kitose užsienio valstybėse.“

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
Reikšmingi Įstatymo projekto žodžiai yra „Konstitucija“, „Teisminė valdžia“, „Teismų sistema“

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia

Seimo nariai

1. Artūras Paulauskas
2. Kęstutis Daukšys
3. Zita Žvikienė
4. Raimundas Paliukas
5. Saulius Bucevičius
6. Vytautas Gapšys
7. Viktoras Fiodorovas
8. Valdas Skarbalius
9. Vilija Filipovičienė
10. Larisa Dmitrijeva
11. Sergej Dmitrijevič
12. Sergej Ursul
13. Gediminas Jakavonis
14. Linas Balsys
15. Dangutė Mikutienė

16. Jonas Kondrotas
17. Petras Čimbaras
18. Darius Ulickas
19. Valentinas Bukauskas
20. Eduardas Šablinskas
21. Mečislovas Zasčiurinskas
22. Valdas Vasiliauskas
23. Eligijus Masiulis
24. Petras Narkevičius
25. Algimantas Dambrava
26. Rita Tamošiūnienė
27. Gintaras Tamošiūnas
28. Kęstutis Glaveckas
29. Kazys Starkevičius
30. Vida Marija Čigriejienė
31. Loreta Graužinienė
32. Raimundas Markauskas
33. Ričardas Sargūnas
34. Artūras Skardžius
35. Darius Petrošius
36. Juzef Kvietkofskij
37. Vydas Gedvilas
38. Povilas Urbšys
39. Jaroslav Narkevič
40. Algimantas Salamakinas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 109, 110, 112, 113 IR 114 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m.   d.   Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 109 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 109 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai. Teismai sudaromi iš teisėjų, o įstatymo nustatyta tvarka ir teismo tarėjų. Teismo tarėjai kaip ir teisėjai yra nepriklausomos teismų sistemos dalis.“

2. Pakeisti 109 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjai, teismo tarėjai ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi.“

3. Pakeisti 109 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teismai, nagrinėdami bylas klauso tik įstatymo.“

2 straipsnis. 110 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 110 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjai ir teismo tarėjai negali taikyti įstatymo, kuris prieštarauja Konstitucijai.“

2. Pakeisti 110 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Tais atvejais, kai yra pagrindo manyti, kad įstatymas ar kitas teisinis aktas, kuris turėtų būti taikomas konkrečioje byloje, prieštarauja Konstitucijai, teismas sustabdo šios bylos nagrinėjimą ir kreipiasi į Konstitucinį Teismą prašydamas spresti, ar šis įstatymas ar kitas teisinis aktas atitinka Konstituciją.“

3 straipsnis. 112 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 112 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjais gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai. Teismo tarėjais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai.“

2. Papildyti 112 straipsnį nauja 5 dalimi:

„Teismo tarėjus pagal įstatymą ketveriems metams, bet neilgiau nei dvi kadencijas iš eilės skiria ir atleidžia savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba. Reikiamą teismo tarėjų skaičių pagal įstatymą nustato Teisingumo ministras Teisėjų tarybos pritarimu.“

3. Buvusią 112 straipsnio 5 dalį atitinkamai laikyti 6 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„Dėl teisėjų paskyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų Respublikos Prezidentui pataria Teismų taryba, sudaroma įstatymo nustatyta tvarka. Teismų tarybos sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 2/3 teisėjų ir 1/3 teismo tarėjų.“

4. Buvusią 112 straipsnio 6 dalį atitinkamai laikyti 7 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„Asmuo, paskirtas teisėju ar teismo tarėju įstatymo nustatyta tvarka prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti teisingumą tik pagal įstatymą.“

4 straipsnis. 113 straipsnio pakeitimas

Papildyti 113 straipsnį nauja 3 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„Teismo tarėjų darbinės ir politinės veiklos apribojimus nustato įstatymas.“

5 straipsnis. 114 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 114 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Kišimasis į teismų veiklą, vykdant teisingumą, yra draudžiamas įstatymu.“

2 straipsnis. Pakeisti 114 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjas negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas, negali būti kitaip suvaržyta jo laisvė be Seimo, o tarp Seimo sesijų - be Respublikos Prezidento sutikimo. Teismo tarėjas kol jis eina teismo tarėjo pareigas negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas, negali būti kitaip suvaržyta jo laisvė be savivaldybės tarybos sutikimo.“

6 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2017 m. sausio 1 d.

Teikia seimo narių grupė:

1. Artūras Paulauskas
2. Kęstutis Daukšys
3. Zita Žvikienė
4. Raimundas Paliukas
5. Saulius Bucevičius
6. Vytautas Gapšys
7. Viktoras Fiodorovas
8. Valdas Skarbalius
9. Vilija Filipovičienė
10. Larisa Dmitrijeva
11. Sergej Dmitrijev
12. Sergej Ursul
13. Gediminas Jakavonis
14. Linas Balsys
15. Dangutė Mikutienė
16. Jonas Kondrotas
17. Petras Čimbaras
18. Darius Ulickas
19. Valentinas Bukauskas
20. Eduardas Šablinskas
21. Mečislovas Zasčiurinskas
22. Valdas Vasiliauskas
23. Eligijus Masiulis
24. Petras Narkevičius
25. Algimantas Dambrava

26. Rita Tamošiūnienė
27. Gintaras Tamošiūnas
28. Kęstutis Glaveckas
29. Kazys Starkevičius
30. Vida Marija Čigriejienė
31. Loreta Graužinienė
32. Raimundas Markauskas
33. Ričardas Sargūnas
34. Artūras Skardžius
35. Darius Petrošius
36. Juzef Kvietkofskij
37. Vydas Gedvilas
38. Povilas Urbšys
39. Jaroslav Narkevič
40. Algimantas Salamakinas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 109, 110, 112, 113 IR 114 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2015 m.   d.   Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 109 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 109 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai. **Teismai sudaromi iš teisėjų, o įstatymo nustatyta tvarka ir teismo tarėjų. Teismo tarėjai kaip ir teisėjai yra nepriklausomos teismų sistemos dalis.**“

2. Pakeisti 109 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjai, **teismo tarėjai** ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi.“

3. Pakeisti 109 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjai **Teismai**, nagrinėdami bylas klauso tik įstatymo.“

2 straipsnis. 110 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 110 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjas **Teisėjai** ir teismo tarėjai negali taikyti įstatymo, kuris prieštarauja Konstitucijai.“

2. Pakeisti 110 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Tais atvejais, kai yra pagrindo manyti, kad įstatymas ar kitas teisinis aktas, kuris turėtų būti taikomas konkrečioje byloje, prieštarauja Konstitucijai, **teisėjas teismas** sustabdo šios bylos nagrinėjimą ir kreipiasi į Konstitucinį Teismą prašydamas spręsti, ar šis įstatymas ar kitas teisinis aktas atitinka Konstituciją.“

3 straipsnis. 112 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 112 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjais gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai. **Teismo tarėjais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai.**“

2. Papildyti 112 straipsnį nauja 5 dalimi:

„Teismo tarėjus pagal įstatymą ketveriems metams, bet neilgiau nei dvi kadencijas iš eilės skiria ir atleidžia savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba. Reikiamą teismo tarėjų skaičių pagal įstatymą nustato Teisingumo ministras **Teisėjų tarybos** pritarimu.“

3. Buvusią 112 straipsnio 5 dalį atitinkamai laikyti 6 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„Dėl teisėjų paskyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų Respublikos Prezidentui pataria ~~speciali įstatymo numatyta teisėjų institucija~~. **Teismų taryba, sudaroma įstatymo nustatyta tvarka. Teismų tarybos sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 2/3 teisėjų ir 1/3 teismo tarėjų.**“

4. Buvusią 112 straipsnio 6 dalį atitinkamai laikyti 7 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„Asmuo, paskirtas teisėju ~~ar teismo tarėju~~ įstatymo nustatyta tvarka prisielia būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti teisingumą tik pagal įstatymą.“

4 straipsnis. 113 straipsnio pakeitimas

Papildyti 113 straipsnį nauja 3 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„Teismo tarėjų darbinės ir politinės veiklos apribojimus nustato įstatymas.“

5 straipsnis. 114 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 114 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„~~Valstybinės valdžios ir valdymo institucijų, Seimo narių ir kitų pareigūnų, politinių partijų, politinių ir visuomeninių organizacijų ar piliečių~~ kišimasis į teisėjo ar teismo veiklą draudžiamas ir užtraukia įstatymo numatytą atsakomybę. **Kišimasis į teismų veiklą, vykdant teisingumą, yra draudžiamas įstatymu.**“

2 straipsnis. Pakeisti 114 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Teisėjas negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas, negali būti kitaip suvaržyta jo laisvė be Seimo, o tarp Seimo sesijų - be Respublikos Prezidento sutikimo. **Teismo tarėjas kol jis eina teismo tarėjo pareigas negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas, negali būti kitaip suvaržyta jo laisvė be savivaldybės tarybos sutikimo.**“

6 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

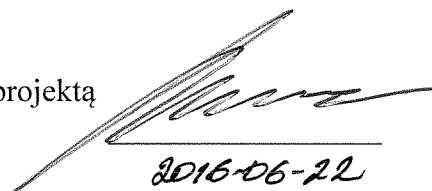
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2017 m. sausio 1 d.

Teikia seimo narių grupė:

1. Artūras Paulauskas
2. Kęstutis Daukšys
3. Zita Žvikienė
4. Raimundas Paliukas
5. Saulius Bucevičius
6. Vytautas Gapšys
7. Viktoras Fiodorovas
8. Valdas Skarbalius
9. Vilija Filipovičienė
10. Larisa Dmitrijeva
11. Sergej Dmitrijev
12. Sergej Ursul
13. Gediminas Jakavonis
14. Linas Balsys
15. Dangutė Mikutienė
16. Jonas Kondrotas
17. Petras Čimbaras
18. Darius Ulickas
19. Valentinas Bukauskas
20. Eduardas Šablinskas
21. Mečislovas Zasčiurinskas
22. Valdas Vasiliauskas
23. Eligijus Masiulis
24. Petras Narkevičius
25. Algimantas Dambrava
26. Rita Tamošiūnienė
27. Gintaras Tamošiūnas
28. Kęstutis Glaveckas

29. Kazys Starkevičius
30. Vida Marija Čigriejienė
31. Loreta Graužinienė
32. Raimundas Markauskas
33. Ričardas Sargūnas
34. Artūras Skardžius
35. Darius Petrošius
36. Juzef Kvietkofskij
37. Vydas Gedvilas
38. Povilas Urbšys
39. Jaroslav Narkevič
40. Algimantas Salamakinas

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

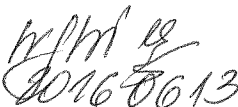

2016-06-22

Dėl Konstitucijos 109, 110, 112, 113 ir 114 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr.XIIP-3305 (TAP-16-1019) (16-6576(2))

Pranešėjas: teisingumo ministras J.Bernatoniš

Dalyvauja: TM Teisės sistemos departamento Teisės sistemos vystymo skyriaus patarėjas
T.Mickevičius

Klausimo kuratorius: N.Makštelienė

2016-06-13

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-06-21</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Paminėti TM atstovų ir TD redakcijos pastabas. 2. Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>